

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-161

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : **10-59/1221-M**

Karar Tarihi : 16.09.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR

10

B. RAPORTÖRLER : Şamil PİŞMAF, Tuğçe KOYUNCU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Alanya Belediye Başkanlığı

D. İLGİLİ

TARAFLAR

: - Alanya Belediye Başkanlığı
Güllerpınarı Mah. İ. Azakoğlu Cad. No:58 Alanya
- Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. No:33-37 Maslak/İstanbul
- Güven İnş. Tur. Otomotiv Petrol Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Saray Mahallesi Otogar Karşısı Merkez/Alanya

20

E. DOSYA KONUSU: Petrol Ofisi A.Ş. ile Alanya Belediyesi arasında imzalanmış olan intifa hakkı sözleşmesinin iptali talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 23.08.2010 tarih ve 6618 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 06.09.2010 tarih ve 2009-1-161/BN-10-389.ŞP sayılı Bilgi Notu 13.09.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-130/359 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

30

G. İDDİALARIN ÖZETİ: yapılan başvuruda özetle;

- Mülkiyeti Alanya Belediyesine (Belediye) ait olan ve tapuda Saray Mahallesi 29 ada 40 parsel ve 43 ada 50 parselde kayıtlı taşınmazlar üzerinde 1993 yılından itibaren 20'şer yıl süreyle geçerli olmak üzere Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) lehine intifa hakkı tesis edildiği,
- Söz konusu taşınmazların kiraya verildiği ancak istasyon üzerinde POAŞ lehine tesis edilen intifa hakkı nedeniyle istasyonu işleten her firmanın POAŞ ile bayilik sözleşmesi imzalamak durumunda kaldığı,
- Bu nedenle POAŞ tarafından hazırlanan her sözleşmenin kabul edilmek durumunda kaldığı ve rekabet kurallarına uygun, kar amaçlı sözleşmeler yapılamadığı,
- Yazıları ekinde, istasyonlardan birini işleten Güven İnş. Tur. Otomotiv Petrol Ürün. San. Ve Tic. Ltd. Şti. (Güven Petrol) ile Belediye arasında 1996'dan itibaren yapılan kira sözleşmelerinin sunulduğu,
- Bu çerçevede 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun gereğince anılan taşınmazlar üzerinde POAŞ lehine tesis edilen intifa haklarının 18.09.2010 tarihinde sona ermesi gerektiği,

40

belirtilerek, POAŞ ile Belediye arasında yapılan intifa sözleşmesinin iptali talep edilmiştir.

10-59/1221-M

50 Ancak raportörlerce Belediye yetkilileri ile yapılan görüşmede, Rekabet Kurulunun 12.01.2010 tarihli ve 10-04/53-27 sayılı kararında, Saray Mahallesi 29 ada 40 parselde kayıtlı taşınmaza ilişkin olarak taraflar ile POAŞ arasında imzalanan anlaşmanın 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile tanınan muafiyetten yararlanma ve uygulanma imkanı bulunduğu karar verildiği hatırlatılmıştır. Bunun üzerine Belediyeden gönderilen ve Kurum kayıtlarına 06.09.2010 tarihli ve 6970 sayı ile giren yazıda, 29 ada 40 parselin sehven yazılmış olduğu, başvuruya konu taşınmazın 43 ada 50 parselde kayıtlı olduğu bildirilmiştir.

60 Yine Belediyenin Kurum kayıtlarına 06.09.2010 tarih ve 7009 sayı ile intikal eden yazısında, Güven Petrol'ün bildirim konu istasyonu 1996 yılından itibaren 2009 yılına kadar aralıksız çalıştırdığı, ilgili istasyona dair kira akdinin 30.07.2009 tarihli ve 1803 sayılı Alanya Belediye Encümeni kararıyla Göçmentürk Dayanıklı Tük. Mal. Tur. Ve Tic. Ltd. Şti. (Göçmentürk)'ye devredildiği belirtilmiş ve bu çerçevede söz konusu istasyona ilişkin daha önce tesis edilen Rekabet Kurulu kararının yeniden değerlendirilmesi talep edilmiştir.

70 İnceleme sürecinde konu ile ilgili olarak bu kez Göçmentürk vekilinden, 06.09.2010 tarih ve 6969 sayı ile Kurum kayıtlarına giren bir yazı alınmıştır. Bahse konu yazıda, ilgili taşınmaz üzerinde işletici bayiler ile Belediye arasında 1996 yılından itibaren sürekli kira sözleşmelerinin bulunduğu ve anılan tarihten itibaren istasyonun sürekli POAŞ bayisi olarak işletildiği, bu nedenle ilgili istasyon üzerinde POAŞ lehine tanınan intifa hakkının 18.09.2010 tarihi itibarıyla muafiyet kapsamı dışında kalacağını tespit edilmesi talep edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Başvuru kapsamında yeni sunulan bilgi ve belgelere göre; Alanya Belediyesi ile Güven Petrol arasında imzalanmış olan 29.05.1996 tarihli kira sözleşmesi, bununla bağlantılı 28.07.1993 tarihli intifa sözleşmesi ve bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihinden önce akdedilmiş ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşmış olması nedeniyle, azami hadde indirme ilkesi gereğince 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliği ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesinde Rekabet Kuruluna tanınan yetki çerçevesinde başvuru konusu anlaşmaya ilişkin olarak yeni bir Kurul kararı tesis edilebileceği,
 - Bununla birlikte dosya konusu anlaşmaya ilişkin 12.01.2010 tarihli ve 10-04/53-27 sayılı Rekabet Kurulu kararının tesisinin üzerinden sekiz aylık bir sürenin geçmiş olması, dosyanın hâlihazırda Danıştay'da görülmekte olan bir davaya konu olması ve Danıştay'da yürütmenin durdurulması talebinin reddedilmiş olması nedenleriyle başvuru konusu anlaşmaya ilişkin olarak yeni bir karar tesis edilmeyerek başvurunun reddi yoluna da gidilebileceği,
- görüşü ifade edilmiştir.

90 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Dosyadaki bilgilere göre; başvuru konusu dikey anlaşma, Alanya Belediyesine ait Saray Mahallesi 43 ada 50 parselde kayıtlı istasyon üzerinde 1993 yılından itibaren 20'şer yıl süreyle geçerli olmak üzere POAŞ lehine tesis edilen intifa hakkından ve ilgili istasyon üzerinde POAŞ ve Güven Petrol arasındaki bayilik sözleşmesinden oluşmaktadır. Söz konusu anlaşma ilk olarak, Alanya Belediye Başkanlığı Emlak ve İstimlâk Müdürlüğü tarafından gönderilen ve Rekabet Kurumu kayıtlarına 27.10.2009 tarih ve 7690 sayı ile intikal eden başvuruya konu edilmiş, yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 07.01.2010 tarihli İlk İnceleme Raporu, Kurul toplantısında görüşülerek 12.01.2010 tarih ve 10-04/53-27 sayı ile karara bağlanmıştır.

10-59/1221-M

100 Söz konusu Kurul kararında, Alanya Belediye Başkanlığı ile Güven Petrol arasında imzalanmış olan 25.11.2005 tarihli İşletmecilik Sözleşmesi ve bununla bağlantılı 28.07.1993 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin, taraflar arasındaki kira sözleşmesi tarihine (29.05.2008) kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5(a) maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlandığına, bu tarihten itibaren istisna kapsamında çıkararak en fazla beş yıl süreyle (29.05.2013 tarihine kadar) 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanacağına karar verildiği görülmektedir.

110 Diğer yandan yine aynı karara konu olan, Alanya Belediyesine ait Saray Mahallesi 29 ada 40 parselde kayıtlı istasyona ilişkin dikey anlaşma bakımından ise; Alanya Belediye Başkanlığı ile Feyas Petrol arasında imzalanmış olan 08.02.1995 tarihli İşletmecilik Sözleşmesi ve bununla bağlantılı 28.07.1993 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Kurulun ilgili kararı incelendiğinde, karara konu iki ayrı istasyon bakımından Kurulun farklı sonuçlara ulaşmasının temel nedeninin, dosya kapsamına göre bayiler ile malik Belediye arasındaki kira sözleşmelerinin tarihleri arasındaki farklılıktan kaynaklandığı görülmektedir. Kuşkusuz Kurul, söz konusu kararını alırken, ilgi dosya içeriğinde yer alan bilgi ve belgeler çerçevesinde değerlendirmeler yaparak sonuca ulaşmıştır.

120 Dosyada yer alan bilgilerin incelenmesinden; söz konusu karara esas teşkil eden İlk İnceleme Raporunun hazırlanma sürecinde, Alanya Belediyesine gönderilen 13.11.2009 tarihli ek bilgi isteme yazısında taraflar arasında imzalanan intifa sözleşmesi ve tapu kayıt örnekleri, kira sözleşmeleri ve işleticilik sözleşmelerinin tamamı talep edilmiş, buna mukabil Alanya Belediyesinden gönderilen cevap yazıları ekinde ise 29 ada 40 parselde kayıtlı taşınmaz ile ilgili olarak işletici Feyaş ile Alanya Belediyesi arasında imzalanan 08.02.1995 tarihli kira sözleşmesine yer verilirken, işbu dosya konusu 43 ada 50 parselde kayıtlı taşınmaza ilişkin olarak ise yalnızca Alanya Belediyesi ile Güven Petrol arasında imzalanan 29.05.2008 tarihli kira sözleşmesinin gönderildiği anlaşılmıştır. Bu nedenle Rekabet Kurulu 29 ada 40 parselde kayıtlı taşınmaza ilişkin anlaşma bakımından söz konusu anlaşmanın 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanma imkanı bulunduğu 130 karar verirken; 43 ada 50 parselde kayıtlı taşınmaza ilişkin dikey anlaşma bakımından ise Belediye ile işleten arasında bağlantının kurulduğu tarih olarak dikkate aldığı 29.05.2008 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanma imkanı bulunduğuna karar vermiştir.

140 Diğer taraftan, söz konusu karara karşı Danıştay'da dava açma süresi içerisinde POAŞ vekili tarafından, Güven Petrol'e ilişkin alınan kararda hata bulunduğu, ilgili dikey anlaşmanın intifa hakkının kurulduğu tarihten itibaren 20 yıl boyunca istisna hükmünden yararlanması gerektiğinden bahisle bir itirazda bulunulmuştur. Ancak ortaya konulan delil ve iddiaların, ilk başvurudaki delil ve koşullardan farklılık içermediği de dikkate alınarak Danıştay'ın 10.10.2005 tarih ve 2005/4545 E. ve 2005/4937 sayılı kararına atfen Rekabet Kurulu kararlarının esas ve usul bakımından ancak yargı denetimine tabi olduğu belirtilerek itiraz merciinin Danıştay olduğu yönünde cevap verilmiştir. Bunun üzerine POAŞ vekilince ilgili Kurul kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması talebiyle Danıştay 13. Dairesinin 2010/1389 Esas Numarasına kayden açılan davada yürütmenin durdurulması talebi 06.07.2010 tarihli kararla reddedilmiştir.

150 Geline aşamada mevcut başvuru ekinde yer alana bilgi ve belgelere göre ise, Güven Petrol ile Alanya Belediyesi arasında yapılan ve yukarıda yer verilen Kurul kararı çerçevesinde Kurulun değerlendirmesini doğrudan etkileyecek nitelikteki ilk kira sözleşmesinin 29.05.1996 tarihinde 10 yıllık bir süre için imzalandığı, bu sürenin bitiminden itibaren ise yine 28.05.2006 ve 28.05.2007 tarihlerinde birer yıl, 28.05.2008

10-59/1221-M

tarihinde ise beş yıl süreyle ilgili istasyon üzerinde Güven Petrol'e kiracılık hakkı tanınmasına yönelik olarak sözleşmeler yapıldığı anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede Rekabet Kurulunun 12.01.2010 tarihli ve 10-04/53-27 sayılı kararında yer verilen ifadelerden, Kurulun söz konusu karar tarihinde Güven Petrol ile Alanya Belediyesi arasındaki başta 29.05.1996 tarihli kira sözleşmesi olmak üzere, önceki tarihli kira sözleşmelerinden haberdar olması halinde, ilgili kararda 43 ada 50 parselde kayıtlı taşınmazla ilgili anlaşmaya dair ulaşılan sonucun da farklı olacağı değerlendirilmektedir.

160 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Muafiyet ve Menfi Tespit Kararlarının Geri Alınması" başlıklı 13. maddesi aşağıda yer almaktadır:

"Aşağıdaki hallerde muafiyet ve menfi tespit kararları geri alınabilir ya da tarafların belirli davranışları yasaklanabilir:

- a) Kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması,
- b) Karara bağlanan şartların veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi,
- c) Kararın söz konusu anlaşma hakkında yanlış veya eksik bilgiye dayanarak verilmiş olması,

Geri alma kararı (a) bendinde değişikliğin olduğu tarihten, diğer hallerde ise muafiyet veya menfi tespit kararının verildiği tarihten itibaren geçerlidir.

170 *(c) bendinde belirtilen yanlış ve eksikliğin ilgili teşebbüsün hilesi veya kastı ile gerçekleşmesi halinde karar hiç alınmamış sayılır."*

Maddenin açık hükmü uyarınca Kanun Koyucu Rekabet Kuruluna, Kurulun bir anlaşmayla ilgili olarak vermiş olduğu muafiyet kararlarının, söz konusu anlaşmaya ilişkin olarak yanlış veya eksik bir bilgiye dayanılarak alındığının ortaya çıkması halinde, elde edilen yeni bilgi ve belgeler çerçevesinde söz konusu muafiyet kararlarını geri alabilme yetkisi tanımıştır. Bununla birlikte maddenin son fıkrasında, yanlış veya eksik bilginin ilgili teşebbüsün hilesi veya kastı ile gerçekleşmesi haline ayrı bir sonuç bağlanmış bulunmaktadır. Dolayısıyla ilgili teşebbüsün kusurundan bağımsız olarak, kararın sonucuna etki eden eksikliğin giderilmesi halinde, Rekabet Kurulunun konu ile ilgili olarak yeni bir karar tesis etme yetkisi olduğunda tereddüt bulunmamaktadır.

180 Nitekim Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2006/2169 Esas, 2010/562 Karar numaralı kararında yer alan aşağıdaki ifadelerin de bu yorumu haklı kıldığı görülmektedir.

"Buna göre, Rekabet Kurulu, rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla belli bir mal ve hizmet piyasasına ya da piyasada faaliyet gösteren belli kişi ve kuruluşlara yönelik olarak her aşamada inceleme ve araştırma yapmaya, işlemler tesis etmeye ve düzenleme yapmaya yetkili bulunmaktadır.

190 *Rekabetin korunmasının ve bozulması halinde sağlanmasının temel amaç olduğu dikkate alındığında, anılan yetkinin kullanılması suretiyle tesis edilen işlemlerin, işlem tesisine esas alınan olguların gerçek olmadığını ileri süren ilgililerin başvuruları üzerine ya da resen geri alınması, değiştirilmesi veya kaldırılması da söz konusu yetkinin kapsamında bulunmaktadır*

Diğer yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesinde; ilgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasının üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebileceği, bu başvurunun, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durduracağı, altmış gün içinde bir cevap verilmezse isteğin reddedilmiş sayılacağı, isteğin reddedilmesi veya reddedilmiş

10-59/1221-M

sayılması halinde dava açma süresinin yeniden işlemeye başlayacağı ve başvurma tarihine kadar geçmiş sürenin de hesaba katılacağı kuralına yer verilmiştir.

200 *Bu kural ile tüm idari işlemler için genel bir düzenleme yapılmış olduğundan, hakkında aksi yönde özel bir düzenleme bulunmayan bütün işlemler için genel kuralın uygulanması gerekmektedir.”*

210 Bu tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde; Mülkiyeti Alanya Belediyesine ait olan ve tapuda Saray Mahallesi 43 ada 50 parselde kayıtlı istasyon üzerinde POAŞ lehine tesis edilen intifa hakkı, Belediye ile bayi arasında imzalanan kira sözleşmesi ve POAŞ ile bayi arasında imzalanan bayilik sözleşmesinden oluşan dikey anlaşmaya ilişkin olarak tesis edilen 12.01.2010 tarihli ve 10-04/53-27 sayılı Rekabet Kurulu kararının, anlaşmaya dair eksik bilgiler doğrultusunda alındığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesinde Rekabet Kuruluna tanınan yetki çerçevesinde söz konusu anlaşmaya ilişkin olarak yeni bir Kurul kararı tesis edilebileceği kanaatine varılmıştır.

Başvuru kapsamında yeni sunulan bilgi ve belgelere göre; Belediye ile Güven Petrol arasında imzalanmış olan 29.05.1996 tarihli kira sözleşmesi, bununla bağlantılı 28.07.1993 tarihli intifa sözleşmesi ve bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihinden önce akdedilmiş ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşmış olması nedeniyle, azami hadde indirme ilkesi gereğince 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliği ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğu sonucuna varılmıştır.

220 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesinin (c) bendi uyarınca yapılan değerlendirmeler sonucunda; Alanya Belediyesi ile Güven İnş. Tur. Otomotiv Petrol Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanmış olan 29.05.1996 tarihli kira sözleşmesi, bununla bağlantılı 28.07.1993 tarihli intifa sözleşmesi ve bayilik sözleşmelerinden oluşan dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihinden önce akdedilmiş ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşmış olması nedeniyle, azami hadde indirme ilkesi gereğince 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyeti kapsamında olduğuna OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.